

Vietnam vil være Asiens nye drage

Vietnam vil være Asiens nye drage

JENS ERIK RASMUSSEN Jyllands-Postens udsendte medarbejder Jyllands-Posten 15. Februar 2011

UDVIKLING: Vietnam buldrer frem. Økonomien vokser hurtigt, og fattigdommen skrumper, mens velstanden stiger. Men der er mange bump på vejen, og blandt problemerne er inkompetente og korrupte statsejede selskaber.

Motorcyklerne drøner som målrettede spy-fluer gennem de smalle gader. På de store boulevarder spottes snesevis af sortskinnende BMW'er og en enkelt Bentley.

I sidegaderne hylder hundredvis af gadehandlere, småbutikker og mobile køkkener det private initiativ og drømmen om en bedre fremtid.

I de eksklusive forretninger forhandles Hugo Boss, Gucci, Versace og såmænd også B&O.

Gadebilledet i Vietnams storbyer ligner kapitalisme for fuld udblæsning. Det er det også, men indpakningen er kommunistisk, og de røde faner med den gule stjerne smælder i vinden på officielle bygninger og monumenter.

Vietnam er Asiens upåagtede drage, der altid har stået i skyggen af det mægtige Kina, som har suget opmærksomhed og udenlandske investeringer til sig. Men økonomien i Vietnam har været næsten lige så rødglødende som i det store naboland mod øst.

»Hvad du kan se i Kina i dag, vil man opleve i Vietnam om 5-10 år,« vurderer Preben Hjortlund, der har boet i Vietnam i 20 år og er næstformand i det europæiske handelskammer, Eurocham.

HANOI.

Fremgang i BNP

Vækstraterne har i mange år ligget på 7-8 pct., og selv om finanskrisen og den globale økonomiske nedtur også ramte Vietnam, så kom stigningen i nationens økonomi aldrig under 5 pct. Sidste år kom landet tilbage i yderbanen med en fremgang i bruttonationalproduktet på 6,7 pct. Alle prognoser forudsiger betydelig vækst også i de kommende år.

Fattigdommen i landet er voldsomt på retur, og sidste år nåede Vietnam en milepæl, da den gennemsnitlige indkomst for første gang passerede 1.000 dollars om året.

Men der er også en række faresignaler for den vietnamesiske økonomi. Inflationen er på mere end 10 pct., og prisstigningerne er i nogle perioder ude af kontrol.

Statsgælden er vokset massivt i de seneste år, og infrastrukturen er ved at segne af overbelastning på veje, havne og lufthavne. Samtidig er flere af de store statslige selskaber ramt af skandaler, og andre præges af inkompetent ledelse. Infrastrukturen er mangelfuld.

Økonomer advarer

Derfor advarer førende økonomer om, at der er behov for reformer, hvis Vietnam skal tage de næste skridt mod øget velstand og bedre vilkår for borgerne.

En af de hårdeste kritikere er Pham Chi Lan, som tidligere har været rådgivet for regeringen. Den 65-årige kvinde måler ikke mere end halvanden meter i højden, men hendes klare og skarpe stemme bliver hørt i regeringskontorerne.

»Vi er nået langt efter 25 års reformer. Men nu er regeringen for passiv. Der er akut behov for yderligere liberaliseringer og satsning på markedsøkonomi, hvis Vietnam skal nærme sig niveauet i lande som Thailand og Malaysia og stræbe efter endnu bedre levevilkår som i Sydkorea og Taiwan,« siger Pham Chi Lan.

Hun opfordrer myndighederne til at åbne for endnu flere udenlandske investeringer for at sparke gang i udviklingen.

Samtidig er der behov for at udbygge infrastrukturen og satse mere på uddannelse, vurderer hun.

Kommunistpartiet holdt partikongres i januar, og her var nye reformer på dagsordenen.

Også i medierne har der været diskussion om den økonomiske politik. Den form for kritik accepteres af styret, mens der ikke må stilles spørgsmålstejn ved kommunistpartiets altdominerende rolle i samfundet.

»Det positive er, at regeringen har erkendt, at reformer er nødvendige. Vietnams potentiale er så stort, og vi kan blive en drage, hvis regeringen vil fortsætte ad reformvejen. Problemet er, at der er langt fra erkendelse til handling,« siger Pham Chi Lan.

Dårlig ledelse

Et af de helt store udfordringer for Vietnam er, at en række ineffektive, tabsgivende inkompetente statslige selskaber fylder alt for meget i landets økonomi. Mange af monopolerne er præget af korrupsion, dårlig ledelse og mangel på gennemsigtighed.

Samtidig blokerer de for private eller udenlandske investeringer i erhverv og sektorer, som er vigtige for landets udvikling., »Vi har 1.500 statslige selskaber, som beslaglægger en alt for stor en del af statens ressourcer. De fleste er ineffektive og taber penge,« konstaterer Pham Chi Lan.

Skrækeksemplet er det statslige selskab Vinashin, der sidste år var tæt på at krakke efter at have oparbejdet en gæld på mere end 20 mia. kr. Koncernen overlevede kun, fordi regeringen lovede at dække tabene.

Selskabet havde oprindeligt som formål at gøre Vietnam til en stor skibsbyggernation efter koreansk forbillede.

Men ledelsen involverede sig i golfprojekter, hotelbyggeri og snesevis af andre tabsgivende aktiviteter i op mod 150 datterselskaber.

Topchefen er nu i fængsel anklaget for korrupsion.

»Vinashin burde være gået konkurs, men regeringen reddede koncernen. Selskabet var for stort til at blive en fiasko,« siger Pham Chi Lan.

Inspiration i Kina

Da de statslige selskaber blev etableret, hentede Vietnam inspiration i Kina og Sydkorea, hvor disse mastodonter har været lokomotiv for udvikling og vækst på udvalgte områder.

»Man ville skabe nogle nationale fyrtårne, men det er kommet helt ud af kontrol.

Selskaberne fik licenser og tilladelser af regeringen, og de havde adgang til billig jord og masser af kapital. Men mange af ressourcerne blev brugt til håbløse projekter, spekulation på børsen og personlig vinding,« fortæller Jonathan Pincus, der er økonom fra Harvard Kennedy School i Ho Chi Minh City.

Han vurderer, at 40 pct. af landets samlede investeringer er gået til de statslige selskaber, hvoraf de fleste er tyngt af gæld.

»I Kina og Sydkorea blev de statslige selskaber sendt på børsen. Mange blev revideret og krydstjekket af udenlandske konsulenthuse.

Samtidig blev der stillet krav om resultater, og det skabte en forholdsvis stor gennemsigtighed.

Derfor lykkedes manøvren i disse lande. I Vietnam aflægges selskaberne ikke engang offentlige regnskaber, og de bliver ikke udsat for løbende kontrol og revision. Det er forskellen,« siger Jonathan Pincus.

Men der er også mere optimistiske økonomer, som er af den overbevisning, at udviklingen i Vietnam ikke kan stoppes.

»Der vil være bump på vejen, og sådan er det i udviklingsøkonomier.

Men kig dig omkring, når du går rundt i gaderne. Det summer af foretagsomhed og privat initiativ, og det kan ikke holdes tilbage,« siger Adam McCarty, cheføkonom ved Mekong Economics i Hanoi.

jensarik.rasmussen@jp.dk

»Vi er nået langt efter 25 års reformer.

Men nu er regeringen for passiv. Der er akut behov for yderligere liberaliseringer og satsning på markedsøkonomi, hvis Vietnam skal nærme sig niveauet i lande som Thailand og Malaysia og stræbe efter endnu bedre levevilkår som i Sydkorea og Taiwan.« Pham Chi Lan, økonom og tidligere rådgiver for regeringen.

Fakta: Asiens nye drage VIETNAM

Vietnam er på vej ud af Kinas skygge. Landet, som har tiltrukket milliarder i dansk bistand, stræber videre mod vækst og velstand. Flere end 125 danske selskaber er repræsenteret i Vietnam.

Jyllands-Posten sætter i en række artikler fokus på Vietnam. HOVEDPUNKTER Flere af de store statslige selskaber i Vietnam er ramt af skandaler, og andre præges af inkompetent ledelse.

Førende økonomer advarer om, at der er behov for reformer i den vietnamesiske økonomi.

Alt materiale i Infomedia er omfattet af lov om ophavsret og må ikke kopieres uden særlig tilladelse.